

Posudek na diplomovou práci

Název práce: Psychologické aspekty finančních dluhů a předlužení

Autor: Mgr. Vojtěch Růžička

Vedoucí práce: PhDr. Eva Höschlová, Ph.D.

Samotnou aktuálnost a potřebnost studia psychologických aspektů zadlužení v kontextu dnešní doby asi není nutné nijak zásadně vyzdvihovat. Více než půl milionu dospělých osob v exekuci, o kterých běžně čteme v denním tisku, vypovídá o všem zásadním. Psychologie hledá kromě socioekonomických a situačních vlivů také proměnné na úrovni osobnostní, které by souvisely s vyšší pravděpodobností zadlužení, případně s výskytem problémů při splácení závazků či pohledávek. Předložená diplomová práce přináší v teoretické části ucelenou přehledovou studii k tématu dluhů a psychologických aspektů spojených se zadlužením i předlužením, v empirické část pak předkládá studii věnovanou osobnostním vlastnostem a jejich souvislostem se zadlužením a výskytem nezaplacených pohledávek po splatnosti.

Teoretická část se soustředí na vymezení klíčových pojmů pro oblast dluhů a zadlužení: dluh, věřitel, dlužník, příčiny vzniku dluhu a faktory ovlivňující průběh zadlužení či schopnost dluh splácet. Právě tato poslední část je z psychologického hlediska nejzajímavější. Text je psán velmi srozumitelně a čtivě, autor založil přehledovou část na adekvátním počtu zahraniční i české literatury. Kapitoly na sebe logicky navazují, autorovi se podařilo velmi přehledně představit základní poznatky důležité pro pochopení nutných souvislostí pro empirickou část práce. Domnívám se, že teoretická část je vysoce propracovaná a je silnou stránkou celé DP.

Empirickou část rozdělil autor na dva hlavní oddíly, v prvním využívá do českého prostředí standardizované metody ZTPI, ve druhé pak svůj originální dotazník, který pro účely diagnostiky osobnostních vlastností potenciálně souvisejících s tématem zadlužení. Autorovi se podařilo sebrat velmi zajímavý vzorek 280 respondentů, kteří mu vedle demografických údajů poskytli také informace o svých dluzích a dochvilnosti v jejich splácení. Tyto proměnné pak byly analyzovány ve vztahu k osobnostním vlastnostem měřeným jak dotazníkem ZTPI, tak dotazníkem autora. Domnívám se, že řadu velmi zajímavých výsledků a velký potenciál výzkumné části práce bohužel ovlivnil nedostatek času na dotažení řady detailů, které pak ale ve výsledku snižují celkový dojem z celé výzkumné části. Pravděpodobným důsledkem finálního časového presu ve zpracovávání práce také značně zkrácená diskuse, která opomíjí celou řadu limitů studie, o kterých by bylo vhodné hovořit.

Jako téma obhajoby navrhuji právě zmíněné limity studie, tedy aby autor uvedl, které faktory mohly nejvíce ovlivnit zjištěné výsledky a které proměnné by bylo dobré v případných pokročilejších statistických metodách zpracování sebraných dat sledovat.

Závěr: Diplomová práce splňuje nároky na takovou práci kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze, dne 23. 8. 2019;

PhDr. Eva Höschlová, Ph.D.